

PLAĆA I DRUGI PRIMICI ZAPOSLENOG KORISNIKA MIROVINE I NOVINE OD 1. SIJEČNJA 2026.

dr. sc. Marija Zuber
Petrčani, studeni 2025.

Propisi o mogućnosti zapošljavanja korisnika mirovine u školstvu

- **Zakon o mirovinskom osiguranju** (Nar. nov., br. 96/25.)
- **Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji** (Nar. nov., br. 121/17.-156/23.)

OSTALI RELEVANTNI PROPISI:

- **Zakon o radu** (Nar. nov., br. 93/14.-64/23.-Odluka USRH)
- **Posebni propisi - Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi** (Nar. nov., br. 87/08. – 156/23.)

OBVEZE ZA JAVNA DAVANJA:

- **Zakon o doprinosima** (Nar. nov., br. 84/08.-152/24.)
- **Zakon o porezu na dohodak** (Nar. nov., br. 115/16.-152/24.)

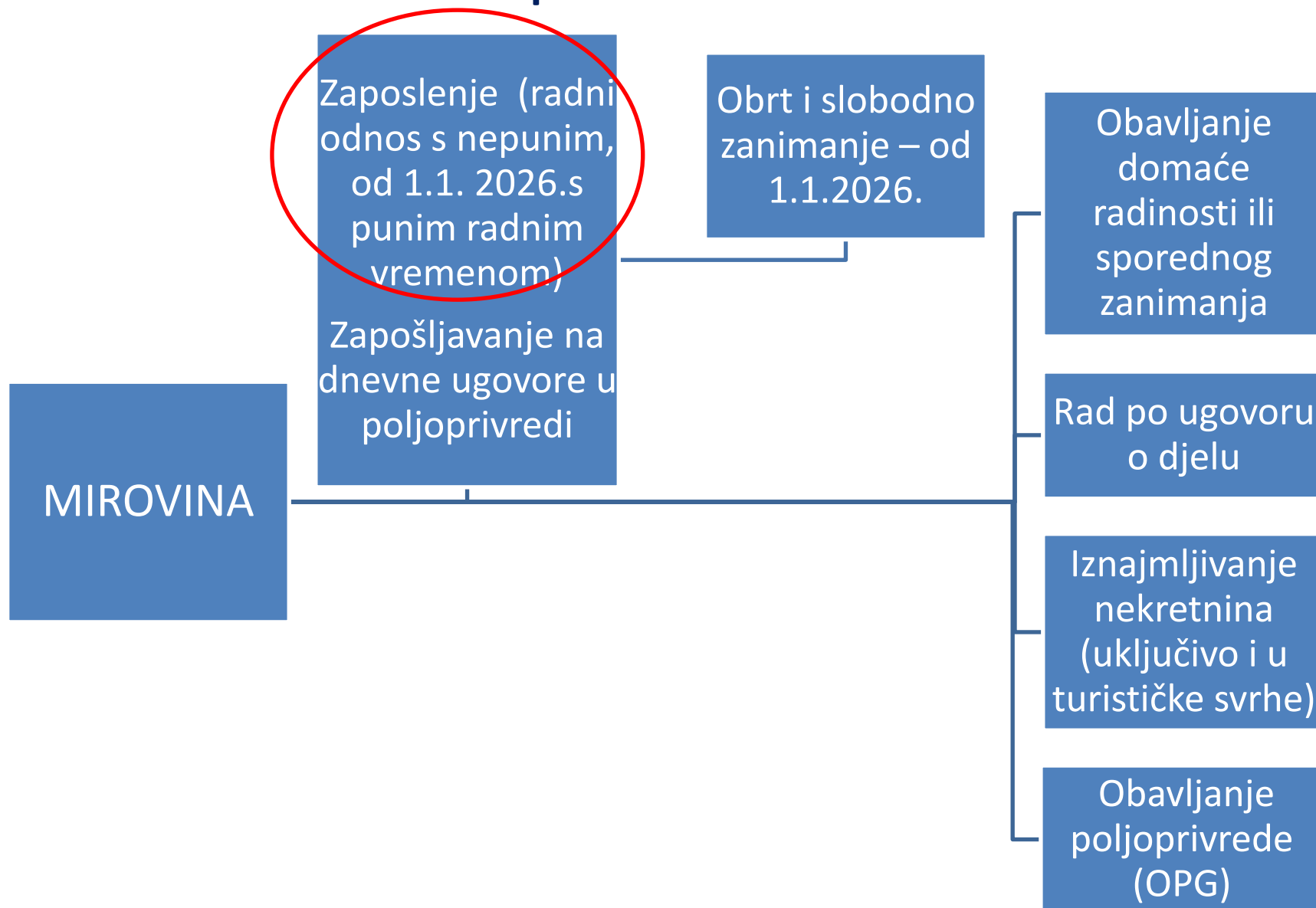
Novi Zakon o mirovinskom osiguranju

- Na snazi od 1. srpnja 2025., a neke odredbe o radu uz mirovinu od 1. siječnja 2026.

RAD UZ MIROVINU PREMA NOVOM ZAKONU:

- Zadržani su sve dosadašnje mogućnosti radnog odnosa do polovine punog radnog vremena
- Izjednačena je mogućnost radnog odnosa prema posebnim i prema općim propisima o mirovinskom osiguranju
- Uvedena je mogućnost radnog odnosa s punim radnim vremenom – od 1.1.2026.
- Uvedena je mogućnost obavljanja obrta i slobodnog zanimanja uz mirovinu – od 1.1.2026.

Pravni oblici radnog angažiranja umirovljenika bez obustave isplate mirovine – svi oblici



Mogućnost zapošljavanja uz mirovinu

VRSTE MIROVINA:

- starosna mirovina
- starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika
- prijevremena starosna mirovina
- invalidska mirovina zbog potpunog gubitka radne sposobnosti (do 2014. – zbog opće nesposobnosti za rad)
- invalidska mirovina zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti (do 2014. – zbog profesionalne nesposobnosti za rad)
- obiteljska mirovina (udovac, udovica) – pravo mogu ostvariti i djeca do završetka školovanja ali najduže do 26 godina starosti i roditelji pod propisanim uvjetima, ali se oni ne mogu zaposliti uz mirovinu

Zapošljavanje korisnika starosnih, prijevremenih i obiteljskih mirovina

VRSTA MIROVINE	RADNI ODNOS + MIROVINA
<ul style="list-style-type: none">• Korisnik starosne mirovine• Korisnik starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika• Korisnik prijevremene starosne mirovine• Korisnik obiteljske mirovine (udovice i udovci)	Radni odnos do polovine radnog vremena + puna mirovina
	OD 1.1.2026. Radni odnos preko polovine radnog vremena + mirovina umanjena za 50% UVJET: starost 65 godina

Zapošljavanje korisnika invalidskih mirovina i isplata mirovine

INVALIDSKA MIROVINA	RADNI ODNOS + MIROVINA
<ul style="list-style-type: none">• Korisnik invalidske mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti, ostvarene prema općim mirovinskim propisima	Radni odnos na manje od 3,5 sata dnevno (cca 40% punog radnog vremena) <ul style="list-style-type: none">• + puna invalidska mirovina
<ul style="list-style-type: none">• Korisnik invalidske mirovine zbog potpunog gubitka radne sposobnosti, ako je uzrok gubitka radne sposobnosti obrana suvereniteta RH (prema Zakonu o braniteljima)	
<ul style="list-style-type: none">• Korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti (invalidska mirovina zbog profesionalne nesposobnosti za rad)	mirovina u punom iznosu ako radi do polovine r.v., ali ako radi više od polovine ili puno r.v. mirovina se umanjuje

Kako radni odnos utječe na pravo na najnižu mirovinu?

PRAVO NA NAJNIŽU MIROVINU:

Ako je mirovina određena prema mirovinskoj formuli, tj. mirovina koja ovisi o dužini staža i mirovinskoj osnovici, korisniku se isplaćuje najniža mirovina

- NAJNIŽA MIROVINA OD 1.7. 2025. = 15,32 EUR po godini staža; uz primjenu mirovinskog faktora koji ovisi o vrsti mirovine
- Najniža mirovina prema Zakonu o hrvatskim braniteljima – u povoljnijem iznosu

Pravo na isplatu najniže mirovine u razdoblju zaposlenja

AKO SE ZAPOSILI **DO POLOVINE** PUNOG RADNOG VREMENA

- I u razdoblju zaposlenja mu se isplaćuje najniža mirovina

AKO SE ZAPOSILI **VIŠE OD POLOVINE** PUNOG RADNOG VREMENA ILI NA PUNO RADNO VRIJEME

- U razdoblju zaposlenja isplaćuje mu se mirovina određena prema mirovinskoj formuli

Radni odnos s nepunim radnim vremenom

- **Korisnik starosne i prijevremene mirovine – obje opcije:**
 1. ne mora ga se odjaviti s HZMO-a, dovoljno je promijeniti ugovor o radu (obavijest HZMO-u na obrascu M-3P), ili
 2. odjava s HZMO-a (M-2P) i ponovno prijava u radni odnos s nepunim radnim vremenom (M-1P)
- **NOVO:** Korisnik prijevremene mirovine se više ne mora odjaviti i ponovno prijavljivati, tj. više ne mora barem jedan dan biti izvan sustava osiguranja.
- **Korisnik obiteljske mirovine** – da bi ostvario pravo na obiteljsku mirovinu, ne smije biti osiguranik; pravo na obiteljsku mirovinu, pa ulazak u radni odnos

NOVO od 1.1.2026. – Radni odnos više od polovine radnog vremena

- **Radni odnos više od polovine, do punog radnog vremena:**
 - korisnici starosne mirovine
 - starosne mirovine za dugogodišnjeg osiguranika
 - prijevremene starosne mirovine
 - obiteljske i dijela obiteljske mirovine
- **Moraju biti korisnici mirovine, pa se zaposliti**
- **UVJET:**
 - **navršених 65 godina starosti**
 - isti dobni uvjet za žene i muškarce
- Mirovina im se isplaćuje u visini 50%, tj. određuje se faktorom 0,5

Čl. 107. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi

- »(12) Ako se na natječaj ne javi osoba koja ispunjava uvjete iz članka 105. ovoga Zakona za rad učitelja i nastavnika u osnovnoj i srednjoj školi, radni odnos može se zasnovati bez natječaja na određeno vrijeme do godinu dana s osobom u mirovini koja ispunjava uvjete natječaja, s mogućnošću produljenja ugovora na određeno vrijeme za dodatnih godinu dana, ali ne dulje od 67. godine života.«

Uvjeti zapošljavanja umirovljenika u osnovnoj i srednjoj školi - kumulativno

- ako se na natječaj nije javila osoba koja ispunjava uvjete za zapošljavanje
- može se zasnovati radni odnos s osobom u mirovini
- osoba u mirovini mora ispunjavati uvjete
- radni odnos na određeno vrijeme
- do godinu dana
- mogućnost produljenja ugovora na određeno vrijeme za dodatnih godinu dana
- najduže do 67 godine života

Poslovi na kojima umirovljenik može raditi

- obvezno se navode u ugovoru o radu – mjesto rada i poslovi koje će obavljati
- ako se radi o radnim mjestima za koje je kao uvjet propisana zdravstvena sposobnost – prethodno utvrđivanje zdravstvene sposobnosti (medicina rada)

IZNIMKA:

- ako je korisnik invalidske mirovine zbog smanjene/izmijenjene radne sposobnosti, smije raditi na poslovima koji odgovaraju preostaloj ili izmijenjenoj radnoj sposobnosti

Ugovor o radu s korisnikom mirovine

ZAKON O RADU:

- na neodređeno ili na određeno vrijeme

ZAKON O ODGOJU I OBRAZOVANJU:

- na određeno vrijeme



- najviše do tri godine
- objektivni razlog
- najviše tri uzastopna ugovora

DOBNA GRANICA:

- prema Zakonu o radu, nema propisane dobne granice do koje može biti u radnom odnosu
- u školstvu - čl. 107. Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi – **do 67 godina starosti**

Raspored radnog vremena

RASPORED RADNOG VREMENA:

- Može biti jedan ili nejednak
 - ✓ ne mora raditi sve radne dane u tjednu

PREKOVREMENI RAD:

- ✓ može mu se naložiti prekovremeni rad (smije raditi ukupno najviše 50 sati tjedno)

Odmori i dopusti

- ✓ pravo na dnevnu stavku – samo za dane u kojima radi najmanje 6 sati
- ✓ ako radi s nepunim radnim vremenom - pravo na godišnji odmor u dužini kao da radi puno radno vrijeme, ali naknada plaće samo za sate koje bi radio da nije na godišnjem odmoru
- ✓ ako radi s punim radnim vremenom - pravo na godišnji odmor kao i drugi radnici
- ✓ pravo na plaćeni dopust za osobne potrebe

Visina plaće zaposlenog korisnika mirovine

ZAPOSLEN S NEPUNIM RADNIM VREMENOM:

- u visini određenoj posebnim propisom i kolektivnim ugovorom **razmjerno trajanju nepunog radnog vremena**
- pravo na uvećanje plaće i dodatke u plaći za rad u posebnim i otežanim radnim uvjetima - jednako kao i drugi radnici

ZAPOSLEN S PUNIM RADNIM VREMENOM:

- u visini određenoj posebnim propisom, kolektivnim ugovorom

Neoporezivi primici zaposlenog korisnika mirovine

RADNO PRAVO:

- za rad u nepunom radnom vremenu:
 - ✓ naknade troškova - u punom iznosu
 - ✓ božićnica, regres, jubilara nagrada
 - ✓ prema Zakonu o radu razmjerno ugovorenom nepunom radnom vremenu (čl. 62. st. 5. Zakona o radu)
 - ✓ Prema TKU za javne službe – povoljnije; u pravilu u punom iznosu

POREZNO PRAVO:

- Iako radi s nepunim radnim vremenom, mogu mu se isplaćivati svi neoporezivi primici u jednakom iznosu i pod istim uvjetima kao radnicima zaposlenima s punim radnim vremenom

Naknada plaće zaposlenog korisnika mirovine

NAKNADA PLAĆE:

- pravo na naknadu plaće za sate/dane koje bi radio da ne koristi pravo na izostanak s rada (godišnji odmor, bolovanje...)

NAKNADA ZA BOLOVANJE:

- Sve dok je zaposleni korisnik mirovine mlađi od 70 godina, naknadu plaće za bolovanje ostvaruje u iznosu:
 - ✓ za prva 42 dana bolovanja – na teret poslodavca (bruto plaća)
 - ✓ od 43 dana bolovanja – na teret HZZO-a
- Zaposleni korisnik mirovine koji je **navršio 70 godina života**:
 - ✓ nema pravo na naknadu plaće na teret HZZO-a, već za cijelo vrijeme bolovanja naknadu plaće poslodavac isplaćuje na svoj teret (bruto plaća u poreznom smislu)

Visina naknade za bolovanje na teret HZZO-a za korisnika mirovine zaposlenog s nepunim radnim vremenom

- u visini prosječne neto plaće isplaćene u prethodnih šest mjeseci
- ako u prethodnih šest mjeseci nije primio više od jedne plaće – naknadu treba odrediti od najniže osnovice za obračun doprinosa, ali razmjerno ugovorenom radnom vremenu
- naknada na teret HZZO-a je neoporezivi primitak

AKO RADI NEPUNO RADNO VRIJEME:

- ✓ za polovinu radnog vremena od osnovice u visini razmjernog dijela 683,24 € mjesečno (npr. za polovinu radnog vremena, 50% od najniže osnovice što iznosi 341,62 €)
- primjenjuje se ograničenja najviše svote mjesečne naknade
 - ✓ za polovinu radnog vremena najviše mjesečno 497,73 € (50% od 995,45 €)

Doprinosi za zaposlenog korisnika mirovine

STOPE DOPRINOSA:

- 20% iz plaće i 16,5% na plaću

Doprinosi za mirovinsko osiguranje (doprinosi iz plaće):

1. ako je korisnik mirovine samo iz I. stupa- po stopi od 20%
2. ako je korisnik kombinirane mirovine iz oba mirovinska stupa - 15% za I. i 5% za II. mirovinski stup

OSNOVICA ZA OBRAČUN DOPRINOSA:

- Plaća

UMANJENJE OSNOVICE ZA MIROVINSKI DOPRINOS I. STUP:

- **Da, ako je plaća manja od 1.300,00 eura** (mjerodavan je samo iznos mjesečne bruto plaće, neovisno o odrađenim satima)

Porez na dohodak zaposlenog korisnika mirovine

Osobni odbitak = 600,00 EUR + UČ + D + I ili I*

- Porez iz plaće → niža i viša stopa, prema odluci grada ili općine prebivališta
- Porez iz mirovine → niža i viša stopa, **umanjeno za 50%**
- ✓ porezni obveznik bira kod kojeg će isplatitelja koristiti osobni odbitak (kod poslodavca ili u HZMO-u)
- ✓ ima pravo podijeliti mjesečni osobni odbitak između dva ili više isplatitelja (podaci moraju biti zabilježeni u PK kartici)
- ✓ pravo na umanjenje poreza kao HRVI ostvaruje samo kod isplatitelja plaće/mirovine kod kojega je PK kartica

Primjer 1. - Korištenje prava na podjelu osobnog odbitka

- Porezni obveznik ima pravo na osobni odbitak u iznosu 900,00 mjesečno (600,00 + 300,00 za prvo dijete)
- Ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada kod dva isplatitelja:
 - od HZMO-a – mirovinu u iznosu 500,00 eura mjesečno
 - od poslodavca kod kojega je zaposlen s nepunim radnim vremenom - plaću u bruto iznosu 550,00 eura mjesečno
- Porezni obveznik je od PU zatražio podjelu mjesečnog osobnog odbitka od 900,00 u sljedećem omjeru:
 - ✓ 60% kod isplatitelja mirovine, što iznosi 540,00 eura
 - ✓ 40% kod poslodavca, što iznosi 360,00 eura
- PU je u PK kartici evidentirala korištenje osobnog odbitka kod svakog isplatitelja, u postotku kako je porezni obveznik zatražio

RAD UMIROVLJENIKA NA TEMELJU UGOVORA O DJELU ILI DRUGOG UGOVORA OBVEZNOG PRAVA

Rad po ugovoru o djelu, ugovoru o autorskom djelu i/ili drugim ugovorima obveznog prava

Zakon o mirovinskom osiguranju:

- ✓ „...mirovina se ne obustavlja.... korisniku mirovine koji ostvaruje drugi dohodak....”
- Za rad za koji umirovljenik ostvaruje primitke koji oporezuju kao drugi dohodak – ne obustavlja se mirovina.
- Koje poslove umirovljenik može raditi na temelju ugovora obveznog prava, tj. bez zasnivanja radnog odnosa?
- OGRANIČENJA: čl. 10. st. 2. Zakona o radu:
 - ako poslodavac s radnikom sklopi ugovor za obavljanje posla koji, s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca, ima obilježja posla za koji se zasniva radni odnos, smatra se da je s radnikom sklopio ugovor o radu, osim ako poslodavac ne dokaže suprotno

Drugi dohodak - vrste i stope doprinosa

- iz primitka – **10%** doprinosa za mirovinsko osiguranje; ako je osoba osiguranik II. stupa tada **7,5%** za prvi i **2,5%** za drugi mirovinski stup
- na primitak – **7,5%** doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje

VAŽNO:

Isplatitelj mora raspolagati podatkom o tome je li primatelj drugog dohotka

- osiguranik II. mirovinskog stupa
- korisnik mirovine iz II. mirovinskog stupa

jer o tome ovisi obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje (10% ili 7,5% + 2,5%)

Porez na dohodak – porez po odbitku

STOPA POREZA NA DOHODAK – niža stopa prema prebivalištu poreznog obveznika

- pri obračunu poreza po odbitku ne može se koristiti osobni odbitak

Paušalni izdaci – **30%**

- autorske naknade isplaćene autorima i umjetnicima prema posebnom zakonu kojim se uređuju autorska i srodna prava
- profesionalna djelatnost novinara, umjetnika i športaša osiguranih po toj osnovi (doprinose plaćaju po rješenju)
- primici nerezidenata za obavljene umjetničke, artistske, zabavne, sportske, književne i likovne djelatnosti te djelatnosti u svezi s radiom, televizijom i tiskom

Neoporezivi dio umjetničkog honorara – **25%**

OPOREZIVANJE DOHOTKA KOJI OSTVARUJU UMIROVLJENICI

Godišnji obračun poreza na dohodak

MIROVINA

+ PLAĆA

+ DOHODAK OD OBRTA/SLOBODNOG
ZANIMANJA

+ DRUGI DOHODAK

= **GODIŠNJI DOHODAK**

- Utvrđuje se godišnja porezna obveza uz primjenu godišnje porezne tarife – **obračun provodi Porezna uprava u posebnom postupku**
- Obrt i slobodno zanimanje – KPI - podnose godišnju poreznu prijavu
- Korištenje poreznih prava koja nisu iskorištena tijekom godine – obrazac ZPP-DOH – do kraja veljače
 - ✓ npr. neiskorišteni osobni odbitak za uzdržavanog člana /dijete ako podatak nije upisan na PK karticu
 - ✓ povećanje osobnog odbitka po osnovi danih darovanja

Godišnja porezna tarifa

Stopa poreza na dohodak	Godišnja porezna osnovica
Niža stopa	do 60.000,00
Viša stopa	iznos koji prelazi 60.000,00

uz umanjeње godišnjeg poreza na dohodak **za 50%**,
razmjerno učešću mirovine u ukupnom godišnjem dohotku

Primjer – Godišnji obračun poreza na dohodak

Zaposleni korisnik mirovine je tijekom 2025. godine primio 12 mjesečnih plaća u bruto iznosu po 1.500,00 eura i 12 mjesečnih mirovina po 500,00 eura mjesečno. Ima pravo na osobni odbitak u iznosu 900,00 eura mjesečno i koristi ga pri isplati plaće, prebivalište mu je u Zagrebu. Nema ostvarenih primitaka po osnovi drugog dohotka.

- Na godišnjoj razini njegova će se porezna obveza utvrditi prema čl. 46. st. 1. Zakona o porezu na dohodak

Opis	Iznos su eurima
Godišnji dohodak od plaće - bruto plaća umanjena za doprinose (800,00 x 12)	14.400,00
Porez obustavljen iz plaće	828,00
Godišnji dohodak od mirovine (500,00 x 12)	6.000,00
Porez obustavljen iz mirovine 12 x /(23% od 500,00) umanjeno za 50% = 12 x 57,5	690,00
Ukupni godišnji dohodak (plaća + mirovina)	20.400,00
Učešće mirovine u ukupnom godišnjem dohotku	29,41 %
Godišnji osobni odbitak (900,00 x 12)	10.800,00
Godišnja porezna osnovica	9.600,00
Obračun godišnje porezne obveze: - 23% od 9.600,00	2.208,00
Godišnji porez na koji se primjenjuje umanjjenje za 50% (29,41 % od 2.208,00)	649,37
Umanjenje godišnje obveze poreza	324,69
Godišnja obveza poreza na dohodak i prireza (2.208,00 – 324,69)	1.883,31
Uplaćeni porez iz plaće i mirovine	1.518,00
Razlika za plaćanje po rješenju PU	365,31

NOVI MIROVINSKI STAŽ

(staž osiguranja ostvaren nakon prvog ostvarivanja prava na mirovinu)

Prava korisnika mirovine po osnovi novog ostvarenog staža osiguranja

NOVI STAŽ:

- po osnovi radnog odnosa
 - ✓ s nepunim radnim vremenom – preračunavanje
 - ✓ s punim radnim vremenom – razdoblje provedeno u osiguranju
- po osnovi drugog dohotka ili druge djelatnosti
 - ✓ osnovica na koju su u određenoj godini plaćeni doprinosi dijeli se s prosječnom plaćom RH u toj godini = rezultat je broj mjeseci i dana mirovinskog staža, ali najviše 12 mjeseci

Novi ostvareni staž mirovinskog osiguranja

PO OSNOVI RADNOG ODNOSA:

- ✓ s nepunim radnim vremenom – preračunavanje
- ✓ s punim radnim vremenom – razdoblje provedeno u osiguranju

Primjer:

Korisnik prijevremene mirovine zaposlio se dana 1. ožujka 2022., s polovinom radnog vremena. Radni odnos je trajao do 28. veljače 2026. godine.

Tijekom radnog odnosa koji je trajao pune dvije godine, ostvario je 1 godinu novog mirovinskog staža.

Korisnik mirovine može zatražiti ponovno određivanje mirovine nakon odjave iz radnog odnosa s nepunim radnim vremenom, tj. najranije 1. ožujka 2026. godine.

Novi ostvareni staž mirovinskog osiguranja

PO OSNOVI DRUGOG DOHOTKA I/ILI DRUGE DJELATNOSTI:

- Osnovica na koju su plaćeni doprinosi podijeljena s prosječnom bruto plaćom iste godine u pravnim osobama RH prema podacima DZS = mirovinski staž u mjesecima/danima, ali najviše 12 mjeseci

Primjer:

U 2025. godini su po osnovi primitaka od drugog dohotka i autorskih honorara doprinosi plaćeni na osnovicu u iznosu 13.200,00 eura. Prosječna bruto plaća za 2025. godinu je iznosila 2.000,00 eura (pretpostavka)

Izračun novog mirovinskog staža ostvarenog u 2025. godini:

$13.200,00 : 2.000,00 = 6,60$ Novi mirovinski staž: **6 mjeseci i 18 dana**

Primjer:

U 2025. godini su po osnovi primitaka od drugog dohotka i autorskih honorara doprinosi plaćeni na osnovicu u iznosu 85.000,00 eura. Prosječna bruto plaća za 2023. godinu je iznosila 2.000,00 eura (pretpostavka)

Izračun novog mirovinskog staža ostvarenog u 2025. godini:

$85.000,00 : 2.000,00 = 42,50$

Novi mirovinski staž: **12 mjeseci**

Prava korisnika mirovine po osnovi novog ostvarenog staža osiguranja

PONOVNO ODREĐIVANJE MIROVINE:

- Korisniku mirovine može se na njegov zahtjev, odrediti nova mirovina ako je navršio najmanje **jednu godinu novog staža osiguranja**.

VISINA NOVE MIROVINE:

- ❑ Pri ponovnom određivanju mirovine primijeniti će se polazni faktor u visini kako je bila određena prijašnja mirovina, tj. uz **isti postotak penalizacije** odnosno **bez dodatne bonifikacije**
- ❑ Ako je korisnik mirovine i iz drugog stupa - mirovina iz drugog stupa korigira se prema ugovoru koji je sklopio s mirovinskim osiguravajućim društvom, na temelju naknadno plaćenih doprinosa

Hvala na pozornosti!